

Handläggare
Suzanne Hartenberger
Telefon: 0850806065

Till
Bromma stadsdelsnämnd

Yttrande över revisionens årsrapport 2019

Förslag till beslut

Nämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på stadsrevisionens årsrapport

Sammanfattning

Stadsrevisionens årsrapport granskar och bedömer nämndens verksamhet och resultat under verksamhetsåret 2019 inom följande områden:

- Verksamhet och ekonomi
- Intern kontroll
- Räkenskaper

I rapporten redovisas även en uppföljning av tidigare års granskning.

Stadsrevisionen sammanfattar i årsrapporten rekommendationer och förslag till åtgärder och förbättringar, som hämtats från de särskilda granskningar som genomförts under året.

Sammantaget bedömer revisionskontoret att Bromma stadsdelsnämnd från ekonomisk synpunkt har bedrivit verksamheten på ett tillfredställande sätt. Däremot bedöms det verksamhetsmässiga resultatet inte vara helt förenligt med kommunfullmäktiges mål. Bedömningen grundar sig på granskning av nämndens redovisning i verksamhetsberättelsen när det gäller måluppfyllelse samt övriga granskningar som har genomförts under året.

Det första inriktningsmålet, En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla, har uppfyllts delvis. Nämnden har haft flera ekonomiska utmaningar under 2019 kopplade till det första inriktningsmålet. De ekonomiska utmaningarna speglas till viss del i resultatet för verksamhetsområdets mål av vilka fyra av fem inte har uppnåtts helt.

Förvaltningen har vidtagit eller kommer i den fortsatta verksamhetsutvecklingen att vidta åtgärder för att ta tillvara stadsrevisionens förslag och synpunkter till ytterligare förbättringar.

Bakgrund

Den kommunala revisionen är kommunfullmäktiges kontrollinstrument för att granska den verksamhet som bedrivs i nämnder och bolag. Revisorerna granskar årligen att nämndens verksamhet och ekonomi sköts på ett ändamålsenligt och tillfredsställande sätt samt att nämnden har en tillräcklig styrning och kontroll. Revisorerna granskar också att räkenskaperna är rättvisande. Det gångna årets granskningar och bedömningar av verksamheten sammanfattas i stadsrevisionens årsrapport. Revisorerna baserar sina omdömen på sedvanlig basgranskning samt ett antal särskilt riktade granskningar.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom förvaltningsledningen.

Synpunkter och förslag

Förvaltningen har vidtagit eller kommer i den fortsatta verksamhetsutvecklingen att vidta åtgärder för att ta tillvara stadsrevisionens förslag och synpunkter till ytterligare förbättringar.

Verksamhetsmässigt resultat

Revisionskontoret bedömer att det verksamhetsmässiga resultatet inte är helt förenligt med fullmäktiges mål eftersom nämnden bedömer att det första inriktningsmålet, ”En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla”, delvis har uppfyllts. Även verksamhetsområdesmålet 3.2 ”Stockholmarna använder skattemedel effektivt till största nytta för stockholmarna” har delvis uppfyllts.

Nämnden har haft flera ekonomiska utmaningar under 2019 kopplade till det första inriktningsmålet. De ekonomiska utmaningarna speglas till viss del i resultatet för verksamhetsområdets mål av vilka fyra av fem inte har uppnåtts helt.

Verksamhetsområdesmålet 1.1 *I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort* har delvis uppfyllts. Andelen vuxna personer som har ekonomiskt bistånd i Bromma ökade under 2019 till och med tertial 2 för att därefter minska, en trend som fortsatte under inledningen av 2020.

För att få fler människor i egen försörjning intensifierades arbetet under hösten 2019, nya arbetssätt infördes vilket bland annat innebar att alltfler klienter träffade sin handläggare regelbundet. Detta arbete gav resultat, men den positiva utvecklingen bröts i och med pandemin. Nu väntas en ökning av andelen människor som är i behov av ekonomiskt bistånd samtidigt som nya arbetssätt och mötesformer behöver utvecklas för att minska smittspridning.

Verksamhetsområdesmålet 1.2 *Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i* bedöms vara delvis uppfyllt. Brommabornas upplevelse av trygghet och nöjdhet med skötsel av parker och grönområden inom stadsdelsområdet sjönk under 2019. Detta trots de satsningar som genomfördes under året. Under 2020 planeras och genomförs ytterligare insatser för att öka brommabornas upplevelse av trygghet och nöjdhet med skötseln av parker och grönområden. Eftersom ingen medborgarundersökning ska genomföras i år får nämnden inte veta om insatserna har haft en positiv effekt på brommabornas upplevelse inom de två områdena.

Verksamhetsområdesmålet 1.3 *I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige* bedöms delvis vara uppfyllt. Bedömningen grundar sig på att förskoleundersökningens resultat för flertalet av KF:s indikatorer inte uppnår årsmålen för 2019. Revisionskontoret har noterat att vårdnadshavare i Bromma generellt sätt är mer nöjda jämfört med staden totalt samtidigt som andel förskollärare av totalt antal anställda är bland de lägsta jämfört med övriga stadsdelsnämnder. Utfallet för de olika indikatorerna skiljer sig mellan olika förskoleområden. Revisionskontoret anser att skillnaderna i utfallet kan medföra en risk för likvärdigheten inom förskolan. Verksamheten arbetar för att öka likvärdigheten mellan förskolorna. Det pågår ett aktivt arbete med att skapa strategier för att behålla, utveckla och rekrytera medarbetare.

Verksamhetsområdesmål 1.4 *I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet* bedöms ha uppfyllts helt. Revisionskontoret har dock noterat att resultatet från brukarundersökningen inom området funktionsnedsättning visar att en större andel brukare upplever minskad trygghet i sitt boende jämfört med föregående år och en större andel upplever sig diskriminerade i sitt boende. När det gäller utfallet för indikatorn som mäter trygghet behöver det framhållas att resultatet inte speglar situationen på alla boendeenheter utan det finns boenden där alla brukare svarat att de känner sig trygga med personalen. Handlingsplaner och fortbildning samt dialog gällande

samsyn och åtgärder är viktiga instrument för att skapa trygghet inom alla verksamheter.

För indikatorn som mäter upplevelsen av att vara diskriminerad i sitt boende finns det stora skillnader i utfallet mellan de två boendeformerna gruppboende och serviceboende. Ingen brukare boende i serviceboende har svarat att de känner sig diskriminerade av personalen. Det är brukare boende i gruppboende som i stor utsträckning svarat att de upplever sig diskriminerade av personalen. För att nå ett tillförlitligt resultat i årets brukarundersökningar arbetar framförallt gruppboendena med metoder och kommunikationshjälpmedel som ska trygga att brukarna förstår vad begreppet diskriminering innebär. Verksamheterna arbetar även för att söka svar på vad kvinnor respektive män kan uppleva som diskriminering för att kunna sätta in rätt åtgärder för att ingen ska uppleva sig diskriminerad.

Handläggare inom myndighetsutövning ska också uppmärksamma och arbeta med frågan vid uppföljning av insatser.

Verksamhetsområdesmål 1.5 *I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande* bedöms delvis vara uppfyllt. Bedömningen grundar sig på att flera av årsmålen för KF:s indikatorer inte har uppnåtts helt. Nämnden hade 2019 en lägre kontinuitet inom hemtjänsten i jämförelse med andra stadsdelsnämnder. För en högre kontinuitet fortsätter enheterna arbetet med att med att optimera dagsplaneringen och minimera antalet vikarier hos den enskilde. Men med anledning av den pågående pandemin har sjukfrånvaron i alla verksamheter ökat och flera nya vikarier anställs, vilket kan öka antalet personer som en hemtjänsttagare möter. Revisionskontoret har noterat att brukare med hemtjänstinsatser i Bromma generellt var mer nöjda jämfört med övriga stadsdelsnämnder trots lägre kontinuitet.

Nämnden har bedömt att verksamhetsområdesmålet 2.2 *Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov* har uppnåtts. Revisionskontoret noterar att det sedan ett antal år tillbaka inte har färdigställts något boende med särskild service inom stadsdelsområdet. En förklaring är att planerade byggprojekt har försenats eller stannat upp. Detta har påverkat nämndens möjligheter att öppna bostäder med särskild service i den takt som önskas. Under 2020-2021 öppnas en ny serviceboende med tio lägenheter inom kvarteret Baltic i Mariehäll. Två byggprojekt som innehåller gruppboenden har stannat upp vilket innebär att det är ovisst när dessa kommer att stå klara.

I varje större framtida exploateringsprojekt ska förvaltningen tillsammans med exploateringskontoret fortsätta planera för sex till tio nya bostäder med särskild service.

Förskolelokaler i Bromma planeras utifrån befolkningsprognoser för olika stadsdelar och målet är att förskolor ska finnas i nära anslutning till där barnen bor. För att säkerställa att förskolor finns där barnen bor genomförs en intern översyn där volym och ytor i befintliga förskolor analyseras med målet att utveckla verksamheten.

Verksamhetsområdesmål 3.2 *Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna* bedöms delvis vara uppfyllt. Aktivt medskapande index (AMI) visade på ett något lägre resultat än 2018. Inom verksamheterna fortsätter arbetet med att skapa förutsättningar för att engagemanget ska öka hos medarbetarna vilket i sin tur förväntas ha påverkan på medarbetarnas motivation.

När det gäller utfallet för elektroniska inköp har utfallet kontinuerligt ökat för varje år. Implementeringen av nya arbetssätt och nya system för inköp och upphandling i och med projekt VINST förväntas leda till att andelen elektroniska inköp ökar i en snabbare takt.

Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete

Revisionskontoret har genomfört en granskning av det systematiska kvalitetsarbetet inom socialtjänstens individ- och familjeomsorg för att kontrollera om kvalitetsarbetet sker i enlighet med Socialstyrelsens föreskrifter SOSFS 2011:9. Revisionskontorets sammantagna bedömning var att socialtjänsten inte till fullo bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete i enlighet med föreskrifterna. Arbetet med att åtgärda bristerna fortgår 2020 inom berörda enheter.

Ekonomiskt resultat

Revisionskontoret bedömer att nämnden från ekonomisk synpunkt har bedrivit verksamheten på ett tillfredställande sätt. Bedömningen grundar sig på att kommunfullmäktiges mål om budgetföljsamhet har uppnåtts. Nämndens utfall ligger i nivå med budget. Nämnden bedöms från ekonomisk synpunkt ha bedrivit verksamheten på ett tillfredställande sätt.

Nämndens interna kontroll

Revisionskontorets samlade bedömning är att nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten inte har varit helt tillräcklig. Bedömningen grundar sig bland annat på

- att nämnden inte utfört verksamhetsuppföljningar inom samtliga verksamheter
- att prognossäkerheten inte varit tillräcklig
- att arbetet med personuppgiftsbehandlings behöver utvecklas för att nämnden ska uppnå kraven i dataskyddsförordningen
- att nämnden behöver utveckla sin hantering av delegationsordningen

Under 2019 genomfördes alla planerade verksamhetsuppföljningar inom äldreomsorgen. Stadsdelens tre egna vård- och omsorgboenden och tre dagverksamheter följdes upp samt sex privata vård- och omsorgsboenden. Uppföljningarna av verksamheter i egen regi har redovisats till nämnden i ett samlat ärende och övriga uppföljningar har redovisats till äldrenämnden.

Äldreomsorgens planerade uppföljningar inom hemtjänsten har pausats på grund av pandemin. Förhoppningsvis kan uppföljningarna återupptas under hösten.

Uppföljningar av verksamheter inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning och inom socialpsykiatri kommer återupptas under 2020. En plan för uppföljning har upprättats.

Prognossäkerheten i 2019 års tertialrapporter har varit bristfällig. För att förbättra prognossäkerheten har ekonomienheten ändrat arbetssätt och uppföljningsverktyg. Prognossäkerheten kan påverkas negativt under 2020 på grund av pandemin. Eventuell kompensation för kostnader kopplade till covid-19 kommer först i höst och den ekonomiska utvecklingen inom framförallt ekonomiskt bistånd och äldreomsorg är oviss.

För att öka efterlevnaden i dataskyddsförordningen har styrningen i det systematiska dataskyddsarbetet blivit tydligare genom att ett årshjul med kontrollaktiviteter tagits fram.

En översyn av hela delegationsordningen gällande struktur, innehåll och förtydligande av vidaredelegation har genomförts under våren.

Ett antal ytterligare granskningar av rutiner har genomförts av revisionskontoret inom olika områden. Sammantaget bedöms den interna kontrollen i granskade rutiner i huvudsak vara tillräckliga.

Den egna bedömningen av nämndens interna kontroll 2019 är att den varit delvis tillräcklig. Bedömningen grundar sig på att intern kontroll fortfarande är ett utvecklingsområde inom flera av förvaltningens verksamheter.

Inom ekonomienheten har det genomförts olika kontroller månadsvis för att säkerställa den ekonomiska förvaltningen och inom personalenheten har det genomförts kontroller avseende arbetsmiljön. Även resultatdialoger på flera nivåer har genomförts som en del i den interna kontrollen inom samtliga avdelningar. Förvaltningens utförarverksamheter har till viss del en fungerande egenkontroll utifrån verksamhetens inriktning. Olika egenkontroller har utförts inom äldreomsorgens och socialtjänstens myndighetsdel, men det saknas en systematik. Egenkontrollen inom både myndighetsdelen och utförardelen ska utvecklas vidare.

Räkenskaper

Nämndens räkenskaper bedöms ge en rättvisande bild av verksamhetens resultat och ekonomiska ställning. Räkenskaperna bedöms vara upprättade i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed.

Uppföljning av tidigare års granskning

Tidigare års granskningar av nämndens verksamhet har utmynnat i rekommendationer från revisionskontoret. Revisionens uppföljning visar att nämnden i huvudsak har vidtagit åtgärder utifrån revisionens rekommendationer 2019.

De väsentligaste rekommendationerna som återstår att genomföra är

- förbättra rutiner för automatiska periodiseringar
- momshantering
- hantering av delegationsordningen

Åtgärdsplan för återstående rekommendationer och årets rekommendationer redovisas i bilaga 2.

Bilagor

1. Årsrapport 2019 Bromma stadsdelsnämnd
2. Åtgärdsplan för rekommendationer

Bromma stadsdelsförvaltning
Avdelning Administration

Gustavslundsvägen 151G
Box 150 17
167 15 Bromma
Växel 08-508 06 000
Fax 08-508 06 011
bromma@stockholm.se
stockholm.se

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Lisa Kinnari, Stadsdelsdirektör	2020-06-01
Peter Dacke, Avdelningschef	2020-06-01